

Birim fiyata dahil olmayan masraflar" başlığı altında sayılanlar dışında kalan bütün bu iş kalemleri için gereken her türlü işçilik, malzeme, donanım, ekipman, iş makineleri, enerji, su vs. gibi giderler ve şantiye mobilizasyonu, iş zorlukları, randıman düşüklükleri, yüklenici karı ve genel giderler." şeklinde belirlendiği ve tüm bu imalatları içeren söz konusu pozun sözleşmedeki teklif birim fiyatının ... TL/m³ olduğu görülmüştür.

Kamu İdaresi Türü
yazdır

Diğer Özel Bütçeli İdarelerkararı

Yılı 2016

Dairesi 8

Karar No 131

İlam No 121

Tutanak Tarihi 12.4.2018

Kararın Konusu İhale Mevzuatı ile İlgili Kararlar

Yeni Birim Fiyatın Hatalı Tespiti:

... İş Ortaklığının taahhüdündeki "... İnşaatı" işinin yürütülmesi esnasında ihtiyaç duyulan ancak sözleşmede fiyatı bulunmayan "MB-64 Prefabrik elemanların imalatı ve yerine konması" imalat kalemine ilişkin düzenlenen yeni birim fiyat analizi incelendiğinde; analizde yer alan bazı imalat kalemlerinin, sözleşme eki Birim Fiyat Tariflerinde yer alan bazı poz tariflerinin kapsamında olduğu, dolayısıyla söz konusu imalat kalemleri için yüklenicinin teklif fiyatlarının kullanılması gerektiği halde kamu birim fiyatlarının kullanılması sonucu kamu zararına yol açıldığı görülmüştür.

Yapılan incelemede;“MB-64 Prefabrik elemanların imalatı ve yerine konması” pozunun yeni birim fiyat analizinde yer alan; “B-21.015 F2 cinsi beton veya betonarme yüzeyi veren düz kalıp”, “B-23.001/2 Barajlarda B.A. Demiri”, “B-16.503 Barajlarda idarece istenilen dozda kum ve gravye kullanılarak betoniyele karıştırılan ve vibratörle dövülen betonarme betonu”, “B-07.D/4 Kum-çakıl nakli”, “07.005 Transmikserle beton nakli”, “07.D/1 Çimento nakli”, “04.379/B04 Akışkanlaştırıcı ve priz hızlandırıcı katkı” yardımcı pozların, “MB-09 Barajlarda açıkta betonarme betonu yapılması” pozunun birim fiyat tarifi kapsamında yer verilen imalatlar niteliğinde olduğu anlaşılmıştır.

Sözleşme eki Birim Fiyat Tariflerinde; “MB-09 Barajlarda açıkta betonarme betonu yapılması” pozunun birim fiyatına dahil olan masrafların;

“Beton için agreganın ocak ve/veya malzeme ariyet sahalarından veya taşocağı işletilerek elde edilen kırmataş ve kırılmak suretiyle elde edilen kumun (konkasör kumu) çıkarılması, yıkanması ve uygun evsaftaki malzemelerin taşıtlara yüklenmesi ve taşınması, şantiyede boşaltılması, İdarece istenilen evsafta, irilikte ve sayıda gruplandırmayı temin edecek tarzda elenmesi, gruplara ayrılmış olarak depolanması, agrega malzemelerinin depo yerlerinden alınarak beton tesislerine taşınması, suyun temin edilmesi, iş için gerekli çimentonun ve betonarme demirinin temin edilmesi, işyerine taşınması, boşaltılması, depolanması, agrega malzemesinin ve çimentonun uygun görülen granülometrik analiz ve nispetler dahilinde olmak üzere ağırlık esaslı (beton santralı) üzerinden tartılarak karışım yapılması, lüzumlu suyun, İdarece istenildiğinde prizi hızlandıran, prizi yavaşlatan,

sızdırmazlık sağlayan, dona karşı koruyucu, hidratasyon ısısını yavaşlatan uğucu kül (fly-ash) ve benzeri her türlü katkı (sıvı veya toz) malzemelerinin temini, taşınması, depo edilmesi ve betona ilavesi, teknik şartnamelerde belirtilen esaslar dahilinde uygun ekipmanlarla karıştırılarak betonun imal edilmesi, betonarme demirlerinin montajı ve yerlerinden oynamaması için gerekli tedbirlerin alınması, projesinde belirtilen kalıp cinslerine uygun olarak her cins düz ve eğri yüzeyle kalıpların temini ve hazırlanması, kalıp yüzeylelerinin betona zarar vermeyecek ve İdarece tasvip edilecek bir cins yağ ile yağlanması, gerektiğinde kalıp içlerinin naylon, kontrplâk, sağ veya benzeri bir malzeme ile kaplanması, kalıpların icabında kayar kalıplar halinde tamamen ęelik olarak imal edilmesi, kalıp iskelesi, iş iskelesi ve ęalıřma platformlarının yapılması, taşıma, kaldırma ve kaydırma için rayların döşenmesi, kalıpların her derinlik ve yükseklikte, her genişlik ve her yerde ve her türlü şartlar altında yerine konulması, monte edilmesi, ęökmeleri, yıkılmayı ve her türlü deformasyonu önlemek için lüzumlu destek ve kuşakların yapılması, icabında betonun uygun vasıta ve ekipman kullanılarak döküleceği yere uygun vasıtalarla taşınması, her derinlik ve yüksekliğe, her yere ve her türlü şartlar altında icabında vinę, kablolu vinę, asansör ve elevatör kullanılarak veya beton pompası kullanılarak betonun segregasyonuna meydan verilmeden yerine dökülmesi, betonun İdarece tasvip edilecek vasıta ve ekipmanla dövülerek sıkıştırılması, yatay soğuk derzlerin teşkili için beton ilk prizini aldıktan sonra basınęlı hava ve su jeti kullanılarak veya İdarece tasvip edilen diğer bir metotla yıkanması, beton yüzeyi üstündeki debriz artıklarının su jeti ile temizlenmesi, üstüne tekrar beton gelmeyecek beton yüzlelerinin vibratörlü masterlar kullanılarak istenilen yüzey şartlarına uygun düzgünlüğe getirilmesi, dökülmüş betonun soğuktan, güneşten, olumsuz hava koşullarından korunması, küre tabi tutulması, imalat, esnasında su boşaltılması gerektiği takdirde debisi ne miktarda olursa olsun suyun tahliyesi, kütle betonları dökümlerinde ve sonrasında hidratasyon ısısının kontrolü ve

betonun soğutulması için alınması gerekli her türlü tedbirin (beton suyuna buz ilavesi, dökümden sonra üstüne buz serilmesi, borulu soğutma sistemi yapılarak gerekli müddet ile betonun soğutulması) alınması, beton mukavemetini kontrol için numunelerin alınması, gerekli deneylerin yapılması, bozuk beton yüzlerinin tamir edilmesi, döküntü betonun temizlenerek depoya atılması sızdırmazlık gereken yapılarda kalıp bağlantı deliklerinin uygun malzeme ile doldurulması, priz müddetinin bitiminden sonra kalıpların sökülmesi, tekrar kullanılacak olanların temizlenmesi ve bakımlarının yapılarak kalıp montajına hazır hale getirilmesi, inşaat yerindeki yükleme, yatay ve düşey taşıma ve boşaltma. Aşağıda "Birim fiyata dahil olmayan masraflar" başlığı altında sayılanlar dışında kalan bütün bu iş kalemleri için gereken her türlü işçilik, malzeme, donanım, ekipman, iş makineleri, enerji, su vs. gibi giderler ve şantiye mobilizasyonu, iş zorlukları, randıman düşüklükleri, yüklenici karı ve genel giderler." şeklinde belirlendiği ve tüm bu imalatları içeren söz konusu pozun sözleşmedeki teklif birim fiyatının ... TL/m³ olduğu görülmüştür.

Sözleşme eki Yapım İşleri Genel Şartnamesinin "Sözleşmede bulunmayan işlerin fiyatının tespiti" başlıklı 22'nci maddesinin 3'üncü fıkrasında;

"İş kalemi veya iş grubunun niteliğine uygun olarak yukarıdaki analizlere, kaynakların verimli kullanılması gözetilerek aşağıdaki rayiçlerden biri, birkaçı veya tamamı uygulanabilir:

1. a) Varsa yüklenicinin teklifinin ekinde idareye verdiği teklif rayiçler.

1. b) İdarede veya diğer idarelerde mevcut rayiçler.

1. c) ihaleyi yapan idarenin daha önce gerçekleştirdiği ve ihale konusu işe benzer nitelikteki yapım içlerinin sözleşmelerinde ortaya çıkan fiyatlar.

ç) İdarece kabul edilmek şartıyla, ticaret ve/veya sanayi odasınca onaylanmış uygulama ayına ait yerel rayiçleri.” denilmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükmündeki kaynakların verimli kullanılması ilkesi gözetilerek; MB-64 pozunun yeni birim fiyat analizinde; söz konusu yardımcı pozlara ilişkin imalatları içeren MB-09 pozuna yer verilip, bu pozun teklif birim fiyatının (... TL/m³) kullanılması gerekmektedir. Yine aynı şekilde, MB-64 pozunun fiyat analizinde yer alan “B-16.501/B Portland çimentosu” yardımcı pozunun yerine de “MB-17 SSB-Enjeksiyon ve Slurry bünyesine giren çimento” pozunun teklif birim fiyatının (...TL/ton) kullanılması gerekmektedir. Yeni iş kaleminin fiyatı tespit edilirken, tüm imalat girdileri için ... tarafından yayımlanmış birim fiyatların esas alınması halinde, yüklenicinin aynı imalatı yapmak için teklif ettiği fiyatlar aşılacağından, bu durumun YİĞŞ ve sözleşme hükümlerine aykırı olacağı açıktır.

Savunmalarda; yüklenici tarafından teklif birim fiyat analizlerinin İdareye sunulmadığı, dolayısıyla teklif analiz ve rayiçlerin yeni fiyat tespitinde kullanılmadığı ifade edilmiş ise de; yüklenici sözleşmede teknik tarifi verilen iş kalemleri için teklif ettiği fiyatlarla bağlı olduğundan, “MB-64 Prefabrik elemanların imalatı ve yerine konması” iş

kaleminin yeni birim fiyat analizinde yer alan ve MB-09 pozunun kapsamında olan imalatlar için söz konusu pozun sözleşmedeki teklif birim fiyatının, B-16.501/B Portland çimentosu için de MB-17 pozunun teklif birim fiyatının esas alınması gerektiği, bunun aksine her bir imalat kalemi için, kamu birim fiyatlarının esas alınması sonucu kamu zararının oluştuğu görülmüştür.

MB-64 pozunun yeni birim fiyatının hatalı tespit edilmesi sonucu oluşan kamu zararından sorumlu olanlara ilişkin olarak ise;

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin “Yapı denetim görevlisinin yetkileri” başlıklı 15’inci maddesi, “Sözleşmede bulunmayan işlerin fiyatının tespiti” başlıklı 22’nci maddesi, “Geçici hakediş raporları” başlıklı 39’uncu ve “Geçici kabul” başlıklı 41’inci maddesi ile yürürlükte olan hiçbir kanun, yönetmelik, şartname ve kararda; “hakedişleri inceleyenlerin” görev ve sorumluluklarını belirten herhangi bir ifadenin yer almadığı görülmüş olup, inceleme işi, mahiyeti itibariyle hakediş raporlarının sadece matematiksel kontrolünden ibaret olduğundan, hakedişleri inceleyen sıfatıyla imzalayan teknik personele, raporlar üzerinde hiçbir değişiklik ya da düzeltme yapmadıkları sürece mali sorumluluk yüklenilmesinin mümkün olmadığı anlaşılmıştır.

Dolayısıyla kamu zararı konusunda; hakediş raporlarını sadece matematiksel olarak kontrol eden ve yeni birim fiyatın hazırlanması sürecinde dahli olmayan ... (… Dairesi Başk. Yard.), ... (Şube Müd.), ... (İnşaat Yük. Müh.) ve ... (İnşaat Müh.)’a sorumluluk tevcih edilemeyeceği sonucuna varılmıştır.

Bu itibarla, ... TL tutarındaki kamu zararının;

... TL'sinin Harcama Yetkilisi ... (... Dairesi Başk. V.) ile Gerçekleştirme Görevlileri; ... (İnş. Müh.- Hak. Düzenleyen), ... (... Proje Şube Müd.- Hak. Düzenleyen), ... (İnşaat Müh.- Hak. Düzenleyen), ... (... Şube Müd.- Hak. Düzenleyen), ... (... Şube Müd.- Hak. Düzenleyen), ... (... Müd. Yard.-Hak. Düzenleyen) ve ... (... Müd.-Hak. Düzenleyen)'a,

... TL'sinin Harcama Yetkilisi ... (... Dairesi Başk. V.) ile Gerçekleştirme Görevlileri; ... (İnş. Müh.- Hak. Düzenleyen), ... (... Proje Şube Müd.- Hak. Düzenleyen), ... (İnşaat Müh.- Hak. Düzenleyen), ... (... Şube Müd.-Hak. Düzenleyen) ve ...(... Müd. Yard.-Hak. Düzenleyen)'e,

... TL'sinin Harcama Yetkilisi ... (... Dairesi Başk. V.) ile Gerçekleştirme Görevlileri; ... (İnş. Müh.- Hak. Düzenleyen), ... (... Proje Şube Müd.- Hak. Düzenleyen), ... (İnşaat Müh.- Hak. Düzenleyen), ... (... Şube Müd.- Hak. Düzenleyen), ... (... Şube Müd.- Hak. Düzenleyen), ... (... Müd. Yard.-Hak. Düzenleyen) ve ... (... Müd.-Hak. Düzenleyen)'a,

... TL'sinin Harcama Yetkilisi ... (... Dairesi Başk. V.) ile Gerçekleştirme Görevlileri; ... (İnş. Müh.- Hak. Düzenleyen), ... (... Şube Müd.- Hak. Düzenleyen), ... (İnşaat Müh.- Hak. Düzenleyen), ... (... Şube Müd.-Hak. Düzenleyen) ve ... (... Müd. Yard.-Hak. Düzenleyen)'e

müştereken ve müteselsilen, 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 53'üncü maddesi gereği işleyecek faizleri ile ödettirilmesine,

oy birliğiyle, karar verildi.